

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Használnak használat.

A szerkesztő lakása:

Sussak - Glavan ház.

Előfizetési ár — Associazione:

Egy évre . . . . . Per 1 anno 6.— fr
 Félévre . . . . . » 6 mesi 3.— »
 Negyedévre . . . . . » 3 = 1.50 »
 2 hóra . . . . . » 2 = 1.— »
 K ülföldre 1 évre . . . . . Per l'estero 8.— »

1892 márczius 6

Megjelenik minden vasárnap

6 Marzo 1892

Hirdetések és nyilvánterkek:

Fölvétetnek árszabály szerint Battara P. könyvnyomdájában vagy a kiadóhivatalban, Susak vanház, továbbá Goldberger A. V. Schwarz Gyula. Eckstein Bernát, Fischer A. hirdetői irodájában Budapest, Váci utca, Oppelik B.él, Bécs, Stubenbastei N. 2

Inserzioni ed articoli comunicati si assumono nell'ufficio di spedizione in Fiume Tipografia Battara.

A fiumei állami tisztviselők

Az állami tisztviselők illetményeit rendező törvényjavaslatot újból benyújtotta dr. Wekerle pénzügyi miniszter a képviselőházban. — A hírlapok szerint ez a javaslat nem módosított, hanem teljesen a régi, a hol t. i. Fiume a II. rangosztályú városok közé van sorolva. Ez pedig vagy tévedés, vagy rossz információ következménye. Már évekket ezelőtt folyományok a fiumei összes állami alkalmazottak az országgyűléshez, hogy tartathatlan anyag helyzetükön javítsanak. Ezt a kérvényt a kérvénybizottság ajánlólág adta ki az ösztöminiszteriumnak. Erre a kérvényre azonban eddig válasz sem jött. Most 2 ére újból kérelmeztek, hivatalos okiratokkal kimutatták azt, hogy Fiume drágább város mint Budapest, a lakások szintén oly drágák mint a fővárosban, de rosszabbak mint ott. Erre a kérvényre sem jött egyéb válasz, mint az, hogy Fiumét a második osztályba sorozták.

Itt az államérdeke kívánja, hogy a különböző nemzetiségű lakosság között az állami tisztviselők tisztességesen meg tudjanak élni, hogy a különböző társadalmi rétegek között méltóan elfoglalják az őket megillető helyet, megismertessék magukat szelosszassák a még mindig fenálló bizalmatlanságot. Reméljük,

A fiumei egyház helyzete és a külön fiumei püspökség kérdése a múltban*)

Azt a befolyást, melyet a hatalmas Velencei köztársaság Fiume politikai közgazdasági és kulturális viszonyaira a múltban gyakorolt, alig lehet elég magasra becsülnünk.

Fiume azonban nemcsak ezen tekintetekben függött a köztársaságtól. Velenceiével való viszonyát az uszkok zavarok idejében még bonyolultabbá tette az a körülmény, hogy egyházi tekintetben a polai püspöknek, — tehát velencei alattvalónak volt alárendelve.

A városnak ez a viszonya a polai püspökhöz régente még szorosabb vala. Fiume ugyanis Castuával, Veprinaz, Lovrana és Moschenizzével együtt a püspökségnek hűbértartókat képezte; csak később — valószínűleg a XII. században — ment át alhűbértől a Duinoi gró-

*) E sok tekintetben csaknem aktuális érdekű részletet a szerző beleegyezésével közölik Fest Aladár „Fiume és az uszkokok” című történelmi tanulmányából. (Budapest, Athenaeum 1891.)

hogy vezető köreink is így fogják fel a helyzetet s alapos információikkal helyre ütik a javaslat hiányát.

Fiume városa alkalmazottjait már eddig is sokkal jobban díjazza, mint az állam. Mégis azok számára újabban 12.000 frtot vetettek fel a jövő évi költségvetésbe. Fiume anyagi helyzete nem nagyon virágzó; s ha mégis a városi képviselők magok sürgetik azt, hogy a községi tisztviselők anyagi helyzetén javítsanak, csak azt tanúsítja, hogy ők, a kik legjobban ismerik a helyzetet, látják azt, hogy a mostani tisztviselői fizetésekből itt megélni nem lehet. De ez a körülmény bizonyítja azt is, hogy az állami alkalmazottak kérése is alapos; s az ellenkező információ, bár honnan jött legyen vagy jöjjön is az, — valótlán, a helyzetet igaz lényében nem tünteti föl.

Nagyon sok megszívelendő dolgot hozott fel az ez ügyben tett interpellációjában Adamich városi képviselő.

Kimutatja, hogy a szabad kikötő megszűnése folytán nem csak a vámot fizető cikkek ára emelkedett, hanem a többieké is. — Hogy egy 1000—1200 frt. fizetésű hivatalnoknak egy III. IV. emeletbeli lakásért 400 frtot kell fizetnie; ha ezen kívül felezi egyéb szükségleteit, a konyhára 300—400 frtnál több nem marad. Ev-

ellen ingerelte. Ugyanis már a következő hóban, egy rendeletet intézett a fiumei káptalanhoz, melylyel a fiumei székesegyházban addig dívoit szlav liturgiái nyelvet a latinnal cseréltette fel.

A fiumei főesperes és vele együtt a társas káptalan nehézség nélkül eléget is tettek a rendeletnek. Amde a tanács nem hagyta abban a dolgot. Megidézé a papokat, s categorice felszólította őket, hogy újra a szlav nyelvet vigyék be az isteni tiszteletbe. A főesperes erre hasztást kért, hogy a dologról jelentést tehesen.

A püspök azonban rendeletét fenntartotta.

Erre a tanács a káptalanat a latin nyelv használatától egyenesen eltiltá, a papi tized s egyéb városi jövedelmek megvonásának terhe alatt. A káptalan, e pressiónak engedve, újra behozta a szlav liturgiát: miután azonban a püspök excommunicatióval fenyegetőzött, ismét visszatért a latinhoz. A tanács azonban nem engedett: a püspök azon szemrehányására, hogy ellene szegül az egyház szabadságának, azt felelte, hogy csak saját jogait védi s nem akarja, hogy a régi szokás s a pápai határozmányok megsértessenek. Ezután azonban

A püspök, a helyett hogy e feszült viszonyon javítani igyekezett volna, a fiumeieket nemsokára mégjobban maga

vel pedig itt csak polentát meg sós olivát ehetik.

Csődálkoznak, ha egy hivatalnok rendellenességet követ el; de azt nem tekintik, hogy annak éhezé családjá van. Ép azért felhívja a podestát, mint a városi hivatalok, fejét, hogy a város jóhírnevének megőrzése végett, tegye meg a lépéseket a már annyiszor sürgetett javítások iránt. A podesta meg is ígérte ezt, de előbb azt akarná látni, hogy mit tesz az állam a saját alkalmazottjaiért, s hogy mit tesznek Triesztben. Adamich nem tartja méltányosnak, hogy várjanak Triesztre, mert ott már eddig is jobban vannak díjazva a városi alkalmazottak. Pedig Triesztben olesőbb a megélhetés.

Később még Dr. Dall'Asta, Ossinack és Dr. Gellertich sürgették az ügy minél előbb való megoldását. Láthatjuk, hogy egybehangzóan az a vélemény a városi képviselők, tehát a legkompetensebb faktorok között, hogy a megélhetés nehéz, s hogy a helyzetet javítani kell. Nem hiszszük tehát, hogy ezen általános hangulattal szemben esetleges egyoldalú információ fogja vezetni kormányunkat az ügy megoldásában.

Hiszszük és reméljük az állami alkalmazottak anyagi helyzetének méltányos rendezését.

N.

A fiumei kikötő fontosabb áruinak forgalma

(Származási és rendeltetési hely szerint kitéve)

1892 február 22—29-ig.

Behozatal vasúton Fiuméba.

Gabonamétek és örlemények.

Tengeri: Brod 1414, Báltaszék 11211, Orosháza 1311, N. Militics 1020, Czapiag 204, Sziszek 1111, Dombóvár 307, Ercsi 304, Németholy 101, Bajmok 204, Uj Kapella 203, Sárbogárd 602, Uj gradiska 309, Síd 202, Pécs 203, Raic 513, rVinkovci 1621, Pincelék 905, Vizvár 100, Vukovár 1618, Baja 101, Simontornya 810, Hőgyész 100, UjVidék 105, Goriza 200, Novska 102, Petrovosello 103, Tobloch 100, Oriovac 201, Samac 716, Cece 304, Bata 203, Fuzine 100 Okucane 100, Barcs 310, összesen 17008 qu.

Buza: Zákány 101, Brod 803, Bata 507, Uj Gradiska 303, Uj Kapella 202, Sziszek 1420, Barcs 505, Somogy-Szobb 308, Dombóvár 305, Csurgó 506, összesen 4960 qu.

Zab: Sziszek 401 qu.

Árpa: Sziszek 504, Vinkovce 103, Somogyzobb 101, Verpolye 105 összesen 813 qu.

Liszt: Budapest 8850, Miskolcz 1120, Debreczen 405, N. Kikinda 205, Szeged 404, Eszék 200, Hatvan 509, Ujvidék 203, Laibach 25, Arad 400, Cilli 11, Verbascuta 102, Tóplie 200, Marburg 100, Klagenfurt 48, Temesvár 100 Velence 300, Delta 103, összesen 13285 qu.

Gyarmataru

Czukor: Szonbathely 1010, Surány 205, Ács 500, összesen 1710 qu.

mégis jónak látta a tizedek s egyéb egyházi jövedelmek megvonásáról szóló határozatát visszavonni, s az ügy kiegyenlítése végett Segotta Máté tanácsost és Cundich Mihály papot követekül Polába küldeni. De egyúttal a főherczaghez is fordult, jelentvén neki, hogy a püspök „contra honorem huius Terrae” Vlahovich Gáspár fiumei polgárt gályarabságra ítélte, holott egyáltalán lealázó dolog, hogy osztrák alattvalók egy idegen nemzet gályán raboskodjanak s az ellenségnek szolgáljanak. A püspök különben is „folyton serti a község s az egyház szabadságait”, miért is megújítják abbéli kérelmüket, hogy a fiumei egyház egy más, hazai püspöki megyéhez csatoltassék.

Segotta Máté, követségéből visszatérvén, jelenté, hogy a püspököt nem találta, helyettese azonban neki kinyilatkozatta, hogy a kifogásolt nyelvi rendelet mindaddig vissza nem fog vonatni, míg a fiumei tanács is ünnepélyes formában és nyilvánosan vissza nem vonja a tizedek megvonását illető határozatát.

A tanács föléstándei halogatás után végre eleget tesz e föltételnek s az 1594. április 9-iki ülésen kimondja, hogy az illető határozat semmiesnek nyilvánítás-

A tényleg észlelhető előjelek eléggé bizonyítják, hogy az olasz borok Magyarországon ép azon arányban találunk majd piacot, mint találtak Franciaországban.

A fumei kormányzó változásához. A fumei kormányzó gróf Zichy Ágost lemondása ügyében Pázmány Dénes kérdést intézett gróf Szapáry Gyula miniszter elnökhöz. A miniszterelnök válasza az volt, hogy azt a múlt évi október hóban ez ügyre vonatkozólag mondott, s mely teljesen megfelelt az átkori helyzetnek, azt most is fentartja. E szerint gróf Zichy Ágost kormányzó lemondása, még ma sem befolyásolta tény. A miniszterelnök válasza a kikötő városban általános föltűnést keltett.

Helyi és különféle hírek.

A fumei új pénzügyi igazgató. A volt fumei pénzügyi igazgató Szobovits Lajosnak a m. kir. kormányzósághoz miniszteri osztály tanácsossá történt kinevezetése után, nem volt nehéz feladat egy hozzá hasonlóan népszerű s köziszteletben álló pénzügyi főnök kinevezetése. Dr. Feichtinger Elek, helyettes fumei pénzügyi igazgató személyében, az irányadó körök, hosszas keresés nélkül is, megtalálhatták a fumei pénzügyigazgató állásra a legalkalmasabb férfiút. Azonban ép e körülmények mellett kellett esodálkozást sőt visszahatást, hogy a megüresedett pénzügyigazgató állásra a pozsonyi h. pénzügyigazgató fog kinevezetni. A dolog annyira valószínűnek látszott, hogy a lapok ez utóbbinak kinevezését csaknem befejezett ténynek tekintették. Ily körülmények között annál örömdetesebben lepte meg a kikötőváros lakosságát baranya-nadásdi Dr. Feichtinger Eleknek pénzügyi tanácsossá és fumei pénzügyigazgatóvá történt kinevezetése. Dr. Feichtinger ki a kikötőváros lakossága körében; a pénzügyi állással járó feladatok dacára ép úgy mint elődje, rokonszenvenek és népszerűségnek örvend; eltekintve azonban a mindenesetre figyelemre méltó körülménytől dr. Feichtinger mint szaktudós és író is kiváló érdemeket szerzett a legutóbbi előléptetéséhez. A méltan megérdemelt kitüntetés a kikötőváros lakossága körében a legnagyobb örömet keltette.

József főherceg születésnapja. A mindenki által szeretett főhercegenk a 1. évi február hó 1-én üte meg a 59. ik éves születés napját. Ahhoz a háttérrel jó kívánsághoz, mely sok millió magyar ajkáról fakadt e napon, csatoljuk a mi őszinte könyörgésünket, hogy a legnépszerűbb főherceg még nagyon sok, születése napját érje meg a legjobb egészségben.

Baross Gábor újabb kitüntetése. Baross Gábor kereskedelmiügyi miniszter az osztrák-magyar yacht-raj tiszteletbeli tagjának választotta, a miről Károly István főherceg, a yacht rajelnök, átírtában értesítette a minisztert.

Miniszterje köszönet. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Gróf Zichy Ágostné szül. Wimpffen Hedvig grófnő ő nagyméltóságához a következő sorokat intézte.

Fiume helyettes kir. tanfelügyelőjének f. év január 12-én és 17. sz. a. kelt jelentéséből arról értesültem, miszerint Nagyméltóságod az „Asilo Clotilde” óvoda kisdere számára karácsonyfát felállítani és ezen felül mintegy 300 frt. értékű adományt a kisderek között kiosztani sziveskedett, ezen nagylelkű, és a hazai nevelésügy érdekében tanúsított kegyes jótékonyágáért, Excellenciádnak elismerő köszönetemet nyilvánítom.
Budapest, 1892. febr. 27.
Gróf Csáky s. k.

Fiume az árvai inségeseknek. A pénteken megtartott városi közgyűlésen Ciotta polgármester élénken esetele a falvidéki inséget és javasolta, hogy a municipium egy bizonyos összeget küld-

jön az éhezők segélyezésére. Adamich városi képviselő azt javasolta hogy bővebb információt kell szerezni az inséges nagyságáról, s azután határozzon a képviselő testület. A podesta szerint kétszer ad a ki hamarad; s miután az ügyet az újságok eléggé ismertették és a parlamentben is szobahozatott, javasolja, hogy határozat hozassék.

Domini Vinceze gróf tekintettel van a város anyagi helyzetére s ép azért nem mutathat oly nagylelkűséget és jószívűséget mint máskor. Azt javasolja, hogy a városi közgyűlés 300 frtot szavazzon meg az inségesek segélyezésére. Ez a javaslat el is fogadtatott.

Felolvasás. A Mária Dorottya egyelet fumei osztálya tegnap este érdekes felolvasást rendezett az állami elemi és felsőbb leányiskola nagy termében.

Gross Leopoldina igazgatónő ismertette olasz nyelven az egyesületet és annak működését. A szép számmal megjelent közönség igaz élvezettel hallgatta a mély érzéssel előadott érdekes felolvasást.

A „Magyar daloskör” f. hó 24. vagy 26-án este a Deák szálló nagytermében rendezte az idei második nagy hangversenyét, a melynek műsorát legközelebb közöljük. A hangverseny után táncz következtek. Megjegyezzük, hogy a daloskör estélyére ezenüül meghívókat nem adnak ki idegenek számára, hanem az estélyeken csakis tagok vehetnek részt. Ép azért, a kik kedvelik a zenét, még beléphtenek működő, vagy pártoló tagokul az egyesületbe. A tagsági díj egy évre 2 frt.

Boldog vasutasok! Bizony nem igen van irigyelni való a mi vasutasainkon, mert el kell ismerünk, hogy nehéz munkát végeznek. De örömdünk neki, hogy a fő főnökük, Baross Gábor kereskedelmi miniszter gondoskodik is arról, hogy helyzetükön javíson. Altalános ismeretes, hogy Fiumében nagy a lakás-szükség, hogy kiadandó lakás egyáltalán nincs. Ennek kell tulajdonítani azt is, hogy több állami hivatalnok nem lakik Fiumében, hanem a szomszédos Susakon, horvát területen A vasuti alsóbb rangú alkalmazottak is 80—100 frtnyi lakbér illetményüket még egyszer annyival kell, hogy megpótolják mert 180—200 frton alul még a városon kívül sem kapnak lakást. Ezeknek a helyzetén akar most segíteni a kereskedelmi miniszter s e célból egy 26.000 frtos teltet vett Ciotta polgármestertől, hogy ott a vasuti alkalmazottak számára házakat építtessen. A terv szerint 10—12 ház épülne 8—8 világos, egészséges lakással és kis kerttel.

Az épületek tervei már készen vannak s az építkezések nem sokára megkezdődnek úgy, hogy a jövő nyárára már beköltözhet az egészséges megfelelő lakásokba 80—96 család.

Az első magyar általános biztosító társaság, mely mindenütt az első között van, ha jótékony vagy hazafias adományokról van szó, af. évi márcz, 1-én tartott igazgatósági ülésében 500 forintot szavazott meg segítségül az árvai éhezőknek A társaság igazgatósága, mint rendszeren, ugy most is nemcsak az adomány jelentékeuy voltával, hanem az adomány nyújtás gyorsasággal is jótékonyan kívánt hatni s az 500 forintot levél kíséretében rögtön felküldötte Szmracsányi György árvai főispánnak. Óhajtatód, hogy a többiintézet is kövesse az Első magyar ált. biztosító társaság nemes példáját.

A farsangi Corso, A farsang harmad napj corso-kocsizásnak ez idén habár nem igen kedvezett az időjárás, minlammellét elég élénknek volt mondható. Az első kocsi 3 órakor indultak el az Úrnányi térről, s ezzel megkezdődött a mutatós komédia, melynek boldonságaiból úr és nem úr gazdag és szegény demokratikus fesztelenséggel veszi ki a maga részét A kocsi száma csakhamar nyolcvanra növekedett. A legelső fogatban, melynek belseje gazdagon volt virágokkal díszítve Mária Dorottya főhercegnő foglalt helyet

Sztáray grófnő udvarhölgy kíséretében A főhercegnő, kit a bizzar mulatság észrevehetőleg jó hangulatban tartott, fél óránál tovább vett részt a menetben, s ez alatt egy pompás virágcsokrot ajánlottak föl. A főhercegi fogatot, részint az Abbaziából nagy számmal érkezett és a fumei fogatok követték. — A tűzzel hével megindult virághintest, csakordobálást azonban csakhamar szűkebb korlátok közé szorította a megeredt eső, mely azonban négy óra tájban elállt; ekkor újra megindult a komédia; hullott a cukor, szót a zene, újjongtak az álarzosok, nevetésre indítva még azokat is, kik bánattal keserűséggel voltak tele. — Hat óra tájban a kocsi oszladozik, s az utcáknak fötétlen ura lett a nép, mely a késő esti órákig őrte tovább farsangi boldonságait, a kívánsai nézőknek nem csekély mulattatására.

Uzelac. A „Magyar Hirlap” nem rétgiben azt írta, hogy a sikkasztás miatt elfogott Uzelac vukovári postafőnök, a Fiumében állomásozó Uzelac századosnak fivére. Az elfogott postafőnök, mint lapunk értesítik, Uzelac századossal semmiféle rokonságban nincs.

Egy szegedi fiatal özvegy kal andja Abbaziában. A közel Abbaziában történt ez a furcsa kis eset. Néhány héttel el előtt érkezett a regényes kis fűrdőhelyre állítólag Szegedről egy fiatal özvegy, 17 éves leánykával együtt. Szombaton megjött a leánya völégénye is.

A babér illatos déli levegő nagy hatással volt az ifjúra, no meg a mamára is Kedden a leánya Fiuméba jött, hogy résztvegyen a szokásos farsangi corsón. A mama meg a völégény Abbaziában maradtak. Este felé midőn a leánya hazament, egy levelet talált az asztalon. Izgatottan tépi fel az ismert írásos borítékot. Csakugyan a mama levele, a melyben tudatja, hogy ő és a völégénye Franciaországba utaztak esküdni.

A szegény leánya magán kívül volt e hír hallatára, Szerencsére egy ismerős család vette őt gondozása alá, a ki azután vissza is kísérte az elhagyottat rokonához Szegedre.

Ragályos betegség. A fumei m. kir. állami elemi fiúiskola I osztályában a tanulók közül többen kanyaróba estek. A városi tanács javaslatára a tanfelügyelőség beszüntette az előadásokat ezen osztályban. Az intézet többi tanfolyamain tovább is rendszeren folyik az előadás — Újabb jel ez arra, hogy mennyire kívánatos megfelelő, egészséges, külön iskolaépület. —

Vitriol merénylet. A legutóbbi farsang harmadnapján este, tiszteséges polgárokból, s ezek nejeiből álló társaság a Lenussi-féle helyiség egyik első emeleti külső helyiségében szórakozott, midőn egy álarzos alak lépett be a szobába a mulatók közé. Farsang lévén senki sem vetett ügyet az álarzosra, ki miután körültekintett, sarikon fordult, s csakhamar távozott; a társaság háborítatlan tovább mulatott, s már-már el feledte volt az álarzost, midőn az ismét megjelent, s a társaságban levő Sforza fodrász felé egy üvegből folyadékot öntött; a társaság tagjaimagukhoz sem térhettek meglepetésükből, miatt a rejtélyes alak csakhamar eltűnt; a folyadék, mint arról csakhamar meggyőződtek vitriol volt, mely azonban szerencsére senkiben sem tett nagyobb kárt A merénylet, mint az csakhamar kiderült bosszú műve volt, melyet Villante Michelangelo nevű egyén követett el, hogy Sforza fodrászon megboszulja magát. — Mig ugyanis Villante Délamerikában járt kenyerét keresni, itthon maradt neje viszonyt kötött Sforzával. Ezt az árulást a karta megboszulni a szegény Villante, kit a rendőrség még az éjjel elfogott.

Álföldi gyógy-cognac. Halász Ferenc és Társa kecskeméti cognac-gyárosok — kik jó hírnévű cognac-jukkal több kitüntetés és elismerésben részesültek, mint értesülünk városunkban is képviselőiséget állítottak föl.

Ajánljuk a t. közönség figyelmébe e jöminőségű gyógy-cognacot, mely külö-

nösen a gyengeségi állapotban szenvedőknél erősítőnek és igen jóhatású italnak bizonyult. Ezen jó hírnévű s kitüntetett gyógy cognac gyár fumei képviselője Walluschnig Antal (Fiume, Via Riva).

Tengerészeti hírek.

Ki akar tengerész lenni? A következő iskolai év kezdetével szeptember 16-án, a fumei csász. és kir. tengerészeti akadémiában előreláthatólag 37 hely lesz betöltendő. A főlvételi föltételek a következők: osztrák vagy magyar állampolgárság, megfelelő testi szervezet, kifogástalan erkölcsi magaviselet, az I. évfolyamban 14 évet betöltött, de 16 évet meg nem haladott a II. évfolyamban 17 évet meg nem haladott, életkor; az I. évfolyamba pályázóknál négy, a II. évfolyamba pályázóknál hat középiskolai, reáliskolai osztály sikeres bevégezése. A kinestári helyekre elsőbbséggel tisztek, katonák, udvari, vagy államhivatalnokok fiaí bírnak. Az egész fizetési helyekért évente 800, a fölfizetésekért 400 forint fizetendő, két egyenlő részletben előre, szeptember 16-án és márczius 16-án ki a főlvételi fölvételeket egész terjedelmükben akarja megismerni, az vagy a bécsi Seidl és fia könyvkereskedő céghez, vagy a hadügyi miniszterium tengerészeti osztályához, vagy a triestzi tengerészeti parancsnoksághoz (Seebezirks-Commando) vagy első sorban a fumei tengerészeti akademia parancsnoksághoz (Marine Akademie Commando) forduljon, ahonnan meg fogják mindenkinek küldeni.

M. kir. államvasuti ügyek.

Rovatolási díjtétel Bosna-Bródról-Kitzigenbe szállítandó faküldeményekre nézve. Bosna-Brod állomásról Kitzingenben szállítandó, s az 1887. évi szeptember 1-től érvényes díjszabás I. rész áru osztályozásának 159. tételszáma alatt felsorolt faneműek után, a szállítási illetékek fuvarlevél- és kocskint legalább 1000 kg-ért való fizetése mellett visszavonásig de legkésőbb f. évi december hó végeig 100 kg-ért 308 márkafüllányi közvetlen díjtétel rovatolás útján fog alkalmaztatni.

Osztr. magyar vasuti kötelek, IV. rész I füzet. Kivételes díjszabás előlalatok szállítására. F. évi márczius hó 15-én magyarországi állomásoktól állampályaudvar, Bécs, Szt. Márk és Bécs Erzsébe pályaudvar átmenet állomásokra szállítandó szarvasmarha, sertések, juhok kecskék és egyéb apró marha küldeményekre nézve új kivételes díjszabás IV. rész I füzet lép hatályba és ugyanazon napon az eddigi 1891. évi május hó 1-én életbe lépett hasonló díjszabás, melynek érvénye f. évi márczius hó 15-ig meghosszabbítatik, hatályon kívül helyeztetik.

Az új díjszabás példányai a részes vasut igazgatóságoknál megszerezhetők.

Felelős szerkesztő és tulajdonos
Mócs Zsigmond.

Orvosi Bizonyítvány.

Az Első Alföldi Cognac-Gyár
Halász Ferenc és Társa uraknak

Kecskeméten.

Van szerencsém érteíteni, miszerint a kísérleti ételekra átküldött.

Gyógy-Cognacot

kórosztályomon megkísérlettem és azt gyengeségi állapotban szenvedőknél **erősítő és igen jó hatású italnak találtam.**

Dr. Schwimmer Ernő

egyetemi tanár és közorhízi főorvos.

Ezen jóhírnevű s kitüntetett gyár képviselője Fiumében Walluschnig Antal (Via Riva).

Próbamellszobrok

nélkülözhetetlen minden szabáshoz és nagyon czélszerű minden családnak, valamint Kiskakatok díszítésére, női-ur és gyermekszobák valamint fehér szövött és divatúru üzleteknek, s' b., Bedronek J. féle cs. kir. szab. próbamellszobor gyárától elismert kitűnő kivitelben legolcsóbb eredeti gyári árakon.

Wald Mihály
egyedüli főraktára

BUDAPEST, VII. ker. Király utca 21

Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. Vidéki megrendeléseknél költség nélküli csomagolva. 3-3

Bor kivonat.

Kitűnő és egészséges bornak azonnali elkészítéséhez, ajánlom a kipróbált különlegességét. Az így készült bor a valóditól meg nem különböztethető.

2 kilo ára (mely 100 liter bor elkészítéséhez elegendő) 5 ft 50 kr. utasítás a készítésre díjmentesen mellékeltek. A legjobb eredmény, és a gyártmány egészséges tulajdonsága tekintetében jót állók.

Szesz-megtakarítás

Érhető el, a pálinkánál az éni felülmúlhatlan erősítő-essenciám által, mely az italnak kellemes, és sikerült azt kölcsonöz, e szer kizárólag nálam kapható.

Ára kilonként 3 ft. 50 kr. 600-1000 literig használati utasítás.

E különlegességekből bármennyű essenciát ajánlok rum, cognac, finom likőrök stb. gyártására, felülmúlhatlan minőségben. A készítéshez szükséges utasítások díjmentesen mellékelve lesznek. Árjegyzék bérmentve.

Pollák Fülöp Károly

Essenzialák különlegességét gyára Prágában megbízható ügynökök kerestetnek.

ÓVÁS! A hírneves Dr. Forti-féle sebtapasz különösen hazánkban, de a külföldön is félszázad óta ismeretes. A legutóbbi időben a kipróbált gyógyszerű sebtapaszt többen megkísérlették utánozni, melyek azonban a Dr. Forti-féle eredeti sebtapasznak valószínűleg csak halvány utánzatai. Óva intjük tehát a nagyérdemű közönséget, hogy a Forti-féle sebtapasz vásárlásánál a Dr. Forti-féle sebtapasz kérendő, mely nem tévesztendő össze a Forty K. és Forti György-féle sebtapaszzal, melyek sem színűk, sem szagukra nézve nem

hasonlítanak az eredetihez. Ez okból a Forti-féle sebtapasz csak akkor fogadható el valódi dr. Forti féle sebtapasz gyanánt, ha az a használati utasításon a mellékelt alakú „rédjegyvel” és Forti László eredeti kézzel írtával azonosítva a csomag külsején dombor nyomatú rédjegyvel van ellátva. Tisztelettel 1891. nov. hó

Forti László

Budapest (Buda), I. ker., várfok-utca 14. sz.

Árak csomagonként használati utasítással együtt kisebb 50 kr., nagyobb 1 f. Postán az ár előreküldése vagy utánvétel mellett 10-20 krral több. Postán csak nagyobb csomagok küldetnek szét. Valódi minőségben kapható: Főraktár: Budapest Török József ur gyógyszerüzében király-utca 12. és a legutóbbi itteni fővárosi nemkülönbön külföldi valamint Magyarország nagyobb városainak gyógyszerüzében. 5-6

Fiumében kapható: PRODAM J. udvári szállító gyógyszerésznél (Corso).

„ADRIA“

Magyar királyi tenger-hajózási részvénytársaság

1892. márczius havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume, a nyugoteuropai és amerikai kikötők között közlekedni, ha csak rozs időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Fiume	Leith	Gőzös	1892 márczius
"	Bari, Messina, Catania,	"B. Keményi"	1. 10
"	Malta, Tunis,	"Carola"	10
"	Algier, Ronen,	"Adria"	5-15
"	Gibraltar, Tanger Bordeaux	"Matlekovits"	5-15
"	London	"Sultana"	5-15
"	Liverpool	"Tarifa" (Cunard Line)	5-15
"	London	"Durham"	15-25
"	Liverpool	"Cherbourg" (Cunard Line)	15-25
"	Bárcelona, Valencia,	"Szapary"	25
"	New-York	"Anglia" (Anchof Line)	20-30
"	Glasgow	"Stefanie"	21-31
"	Hull, Newcastle o/T	"Palermo"	21-31
"	Rotterdam Amsterdam,	"Venczia"	25 III-5 IV
"	Hamburg,	"Szőchény"	1-10
Rio de Janeiro, Santos	Triest, Fiume,	"Hidalgo"	5-15
New-Castle o/T	"	"Trioidad" (Cunard Linn)	10-20
Liverpool	"	"Carola"	21
Tunis, Malta, Catania,	"	"Jókai"	21-31
Messina Bari	"	"Tisza"	21-31
Glasgow	"	"Tibor"	21-31
Bordeaus	"	"B. Kemény"	21-31
Rouen	"	"Kedar" (Cunard Line)	21-31
Leith	"		
Liverpool	"		

* Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Algier vagy Tanger kikötőbe rakományok be nem jelentettek az igazgatóság fenntartja magának a jogot a kikötőt nem érinteni.

A már életbe léptetett vagy még alkalmazandó vesztegár intézkedések következtében történhető járat elmaradásért, vagy a fentemlített gőzösk későbbi indulásáért a társaság felelősséget nem vállal.

FIUME, 1892. február hóban.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15 SZ. A.

„zum goldenen Reichsapfel“

Vértisztító labdacsook,

ezelőtt általános labdacsook neve alatt ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig léteztek betegségek, melyben ezen labdacsook csodás hatásukat észszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacsook általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszorból készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacsook háziszorból ajánlatnak és ajánlattak minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek: mint epe-zavarok májbajok, kólíka, vértülmások, aranyér, héltétlenség s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajknál is: így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacsook oly könnyen hatnak, hogy a legcsekélyebb fájdalommal sem okozzák, és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül bevehetők.

A számtalan hálaíratból, melyet e labdacsook fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerésére folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhánjat említnék azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacsokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Schlierback, 1888. okt. 22-én.

Tekintetes Úr!

Alulirt ker, hogy felette hasznos és kitűnő vértisztító labdacsoiból ismét 4 csomagot küldeni sziveskedjék.

Neureiter Ignác, orvos.

Hrasche, Flödnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes Úr!

Isten akaratára volt, hogy az Ön labdacsoi kezei közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekágyban meghűltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra-méltó labdacsoi engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért észszer. Nagy bizalom van, hogy ezen labdacsook engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kuifc Teréz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt Úr!

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagygném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórságban, már életét is meguntta, melyről egyébként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsoiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel

Weinzeittel Josefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márczius 27-én.

Tekintetes Úr!

Alulírott ismetellen kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsoiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacsook értéke feltét és azok, a hol csak alkalmam nyílik a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használatára Önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel

Hahn Ignác.

Gotschdorf, Kolbach mellett, Szilézia 1886. okt. 8-án.

T. Úr!

Felkérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsoiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az Ön csodálatos labdacsoinak köszönhetem, hogy egy gyomorhajtól, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacsook nálam sohasem fognak kifogni, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, — vagyok tisztelttel

Zwicki Anna.

Ezen vértisztító labdacsook csakis a Psephofer J.-féle az „arany birodalmi almához” címzett gyógyszerüzében, Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készítettnek valódi minőségben, s egy 15 szem labdacsoot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 ft 05 krba kerül, bérmentetlen utánvételi küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbi beküldésénél (mi legjobban postautalvánnyal eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt: 1 csomag 1 ft. 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 2 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr. és 10 csomag 9 ft 20 krba kerül.

Amerikai köszvénykenőcs,

gyors és biztos hatású, legjobb szer minden köszvényes és csúszó bajok, u. m.: gerinczagy-bántalom, tagszaggatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzsongatás stb. stb. ellen 1 forint 20 kr.

Tannoehinain hajkenőcs,

Psephofer J.-től Sok év óta a valamennyi hajnevelő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított nagy szelencével 2 forint.

Általános tapasz

Steudef tanártól. Utes és szúrás által okozott sebeknél, mérges dagadtoknál, ujjkukac, sebes- vagy gyuladt-mell vagy más ily bajknál, mint kitűnő szer lőn kipróbálva, 1 tégely 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fagybalszam

Psephofer J.-től Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve, 1 köcsöggel 40 krajczár. Bérmentve 65 kr.

Utifüvedv,

egy általános ismert kitűnő házi-szer susut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen 1 üvegeske ára 50 krajczár. 2 üveg bérmentve 1 forint 50 kr.

Élet-esszencia

(prágai csöppek), megrottott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszor. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só

Bullrich A. W.-től Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgröcs, gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 ft.

Angol esodabalszam

1 üveg 50 krajczár.

Por a lábizzadás ellen.

Ezen por szünteti a lábizzadást s az azáltal képződő kellemetlen szagot, éppen tartja a lábhelet és mint ártalmatlan szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balszam,

kitűnő szer gölyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentes küldéssel 65 kr.

Helső vagy egészség-só

kitűnő gyógyszer, gyomorhurut és minden a rendetlen emésztésből származó bajknál. 1 csom. 1 ft.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak, és a készletben, netán nem levők gyorsan és olcsón megszerzettnek. — Postai megrendelések a leggyorsabban eszközöltetnek, ha a pénzösszeg előre beküldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. — Bérmentve csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek.

NB. Nagy elterjedtségük következtében ezen labdacsook a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik csakis Psephofer J.-féle vértisztító labdacsokat követelni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Psephofer J. név-aláírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva. 7-12